

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №12/12.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БИЗНЕС ЕТИКА“

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)

2.
(гл. ас. д-р Силвия Димитрова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Десислава Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Бизнес етика” е предназначена за специалност “Мениджмънт” на Икономически университет – Варна. Основното ѝ предназначение е да представи съвременните схващания за етика в бизнеса и да характеризира основните подходи за разрешаване на морални дилеми и конфликти в бизнес организациите.

Съдържателните акценти на дисциплината са върху: историческото възникване и развитие на бизнес етиката като концепция и като научна дисциплина; проучванията и теоретичните възгледи на европейски и американски специалисти по бизнес етика и тяхната приложимост в българските организации; същността и приложението на професионални и фирмени етични кодекси в бизнеса, както и проблемите на културната идентичност, етика и етикет в бизнес отношенията. Акцентира се върху практическата ориентация и интердисциплинарен характер на бизнес етиката, представяна в аспектите ѝ на делова, трудова, професионална и управленска етика

Дисциплината има за цел да провокира интереса на студентите към съвременните дискусии и разбирания за етичен бизнес. Стремелът е в тях да се формират нови умения за следване на етично бизнес поведение в практиката на българските бизнес организации. По този начин дисциплината стимулира настоящите студенти и бъдещи мениджъри да прилагат етични и отговорни практики, насочени към клиентите, служителите, доставчиците, собствениците и всички останали заинтересовани страни от дейността на бизнес организациите.

В дисциплината се формират личностна и гражданска компетентност, както и компетентност на културна осведоменост и изява.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. БИЗНЕС ЕТИКА И МОРАЛ – ОСНОВНИ СХВАЩАНИЯ		3	2	
1.1	Бизнес етика и морал – основни понятия и подходи	1	½	
1.2.	Етични проблеми на съвременния бизнес	1	½	
1.3.	Същност и цели на бизнес етиката	½	½	
1.4.	Равнища на етичните теории	½	½	
ТЕМА 2. ИСТОРИЧЕСКО ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕС ЕТИКАТА КАТО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА		1	1	
2.1	Предпоставки за възникване на бизнес етиката	1		
2.2	Бизнес етиката като научна дисциплина	1	1	
ТЕМА 3. БИЗНЕС ЕТИКА И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ		3	3	
3.1	Бизнес етика и теория за заинтересованите страни	1		
3.2	Етично поведение към различни заинтересовани страни (собственици, потребители, служители, доставчици, правителствени и неправителствени организации и др.)	2	3	
ТЕМА 4. ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ В БИЗНЕСА		4	4	

4.1	Етични стандарти в бизнеса – същност и видове.	2	2	
4.2	Приложение на етичните стандарти в бизнеса – трудно раз- решими проблеми	2	2	
ТЕМА 5. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ В БИЗНЕСА		6	6	
5.1	Етични принципи в бизнеса – необходимост и видове.	3	3	
5.2	Приложение на етичните принципи в управленската практика	1	2	
5.3	Етичен релативизъм и етичен универсализъм	2	1	
ТЕМА 6. ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ В БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИТЕ		6	6	
6.1	Фактори за етично поведение в бизнес организации	2	1	
6.2	Управление на етичното поведение в бизнес организации	2	2	
6.3	Механизми за регулиране на етичното поведение в биз- нес организации. „Огласяване на информация“ в органи- зации	1 ½	2	
6.4	Стимулиране на етичното поведение в бизнес организации чрез обучение по бизнес етика и въвеждане на фирмен социа- лен одит	½	1	
ТЕМА 7. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ЕТИЧНИ КОДЕКСИ		2	3	
7.1	Същност и изисквания към фирмените етични кодекси (ко- декси на поведение)	1	2	
7.2	Професионална етика и професионални етични кодекси	1	1	
ТЕМА 8. БИЗНЕС ЕТИКА И КУЛТУРА		2	3	
8.1	Културна идентичност, етика и етикет.	1	1	
8.2	Етични ценности в различните култури	1	2	
ТЕМА 9. КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ И РОЛЯ НА ЛИЧНОСТТА В БИЗНЕСА		2	2	
9.1	Личността в бизнеса и моралните дилеми	1	1	
9.2	Конфликти на интереси в бизнеса	1	1	
ТЕМА 10. ОРГАНИЗАЦИИ И ОБЩНОСТИ ЗА БИЗНЕС ЕТИКА		1		
10.1	Центрове за проучване на бизнес етиката	½		
10.2	Общества за етика в бизнеса	½		
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Казуси	5	30
1.2.	Курсова работа	1	30
1.3.	Дискусии	2	20
Общо за семестриалното оценяване:		9	80
2.	Сесийно оценяване		

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

2.1.	Изпит (тест)	1	40
	Общо за сесийното оценяване:	1	40
	Общо за всички форми на контрол:	10	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Драмалиева, Валентина Ангелова. Бизнес етика. София: Изд. комплекс - УНСС, 2014.
2. Fisher, C. et al. Business Ethics and Values. 2014.
3. Janning, Marianne. Business Ethics. 2014.
4. Shaw, William H. Business Ethics. Wadsworth: Cengage Learning, 2013.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Димитрова, С. Етични проблеми пред мултинационалните компании в добивната промишленост. Управление и устойчиво развитие. Сер. Общество. Човек. Природа = Management and Sustainable Development. Ser. Society. Man. Nature [Управление и устойчиво развитие:XXI Международна научна конференция, 22 - 24 март 2019, Юндола], София : ЛТУ, 76, 2019, 3, 74 - 81.
2. Димитрова, С. Неетични трудови практики в дейността на МНК по света. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки , Варна : Съюз на учените - Варна , 7, 2018, 3, 231 - 242.
3. Драмалиева, Валентина. Бизнес етика и корпоративна социална отговорност в съвременното управление на бизнеса. София: Изд. комплекс - УНСС, 2014.
4. Корпоративна социална отговорност. Книги и статии. 2008 - 2013 г., 40 загл., бълг. и др. ез. март 2013 г., БС 443/2013, 2013.
5. Crane, Andrew et. al. Business Ethics. New York: Oxford Univ. Press.
6. Dimitrova, S. Ethical fashion. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists of Bulgaria , 9, 2020, 3, 27-39.
7. Dimitrova, S. Global Business Companies' Ethical Behaviour: Universalism vs Relativism. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Ser. [Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки], Varna : Union of Scientists - Varna , 8, 2019, 1, 191 - 201.
8. Griffin, Ricky W. et. al. International Business. Harlow, England: Pearson, 2015.
9. Jackson, T. International management ethics: A critical, cross-cultural perspective. Cambridge university press, 2011.
10. Sovacool, Benjamin K. Energy and Ethics. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2013.
11. Visser, Wayne. The Age of Responsibility. West Sussex: John Wiley & Sons Ltd, 2013.